

Barna er vår framtid

I disse dager diskuterer Storting og Regjering nok en gang en viktig oppfølging av FN's barnekonvensjon, nemlig om adgangen til å klage på vedtak som angår barn. Riktignok har Norge sluttet seg til selve Barnekonvensjonen, men denne klageadgangen er åpenbart vanskelig å få på plass.

Hva som egentlig er problemet, er noe vanskelig å få tak i; som alltid når det er de såkalte konsekvensene det handler om. Motkreftene er sterke. Hva slags saker, hva slags barn, tenk om vi blir nedrent av barn og deres saker! Dette er uverdigg, og Norge burde for lengst vist vei her. Vi har velutviklede klagesystemer og vi har god kompetanse på å forvalte rettigheter.

I min tid som fylkesmann opplevde jeg det ofte som et tankekors at det var flere klagesaker - med flinke advokater - på byggesaker enn det var for eksempel på barnevernssaker. Barna selv blir ofte offer for de voksnes ugjerninger og egoisme: derfor er det så fundamentalt at barns rettigheter må håndteres på selvstendig grunnlag. Hvor mange tårer er det ikke grått over asylbarn som må lide for foreldrenes løgner og strategiske valg? Det finnes mange Neda'er i Norge, men vår frittalende Neda satte selv ord på sin situasjon: «Jeg liker Norge, men Norge liker ikke meg.»

En tidligere president i USA tok initiativ til «krigen mot terror», og definerte terroren til å befinne seg i spesielle land som Irak, Iran, Palestina, Afghanistan og Nord-Korea. På mange måter ble krigen mot terror like brutal som terroren selv: det ble iallfall ingen god løsning på interne stridigheter og konflikter i disse landene. Slike land fikk betegnelsen «ondskapens akse». For noen år siden samlet Erik Hillestad og gode medarbeidere fra Kirkelig Kulturverksted på tvers av religioner og kulturer voggessanger fra land i ondskapens akse. Dette var på tvers av religioner og kulturer, og det var en sterk reaksjon på den rådende krigsretorikken. De samlet voggessanger fra Irak, Iran, Palestina, Afghanistan og Nord-Korea, spilte dem inn med gode sangere, og publiserte dem. Voggessangene er et musikalsk samlingspunkt å ty til - noe grunnleggende menneskelig som forener, og som er det motsatte av våpnenes tale. En voggessang er uangripelig. Det å synge et barn i søvn bærer bud om tro på en framtid, om forankring og fred. Det er det verden trenger. Og det vi som foreldre og besteforeldre formidler til barna fra de er helt små, er avgjørende for hvordan de kommer til å styre verden når deres generasjon overtar.

Mens Norge kritiserer andre land for brudd på menneskerettighetene, har norske myndigheter i flere år somlet med å underskrive protokoll som styrker norske barns rettigheter. Land som Tyskland, Spania og Albania har undertegnet tilleggsprotokollen til FN's barnekonvensjon. Denne tilleggsprotokollen gir barn i Norge rett til å klage til FNs barnekomité når rettighetene deres brytes. All ære til Redd Barna og engasjerte politikere før og nå som har kjempet for at Norge også skal skrive under på den tilleggsprotokollen dette gjelder. Barneombudet mener at Norge står i fare for å bli en bremsekloss for barns rettigheter dersom vi ikke nå slutter oss til.

Det handler om å bli hørt. Og sett. Og respektert. Barna er helt avhengige av at vi voksne passer på og følger opp - særlig når det gjelder klagesaker. Barns rettigheter berører det meste: fra identitet og ytringsfrihet, til rett til omsorg, helse og utdanning. Vold, utnyttelse og overgrep, barn i krig og konflikt: vi vet at dette skjer. Og hvem tenker på voggesanger i slike sammenhenger? Hvis ikke verdenssamfunnet klarer å hjelpe barna ut av overgrep og omsorgssvikt, så har vi ødelagt det viktigste grunnlag for framtida, for kommende generasjoner.

Barn har stått opp for egne rettigheter, og de har hatt gode hjelpere. Årets to fredsprisvinnere er flotte symboler på dette. Malala Yousafzai er en ung og sterk røst for jenters rett til utdanning og for rett til utdanning generelt. Kailash Satyarthi har i en årrekke kjempet mot barnearbeid. Dette er en fredsprisutdeling Norge kan være stolt av! Enda stoltere hadde vi grunn til å være hvis Norge nå også kunne bidra til at tilleggsprotokollen til Barnekonvensjonen ble virkelighet.